

Äldrenämnden

2023-12-08

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: ALN-2023-00233

Ansökan om stämning angående återbetalning av felaktigt utbetalt statsbidrag

Förslag till beslut

Äldrenämnden fattar följande beslut:

1. Äldrenämnden beslutar att delge Lindalens Omsorg AB föreslaget utkast till stämningsansökan, bilaga 1 till tjänsteskrivelse den 9 december 2023, gällande krav på återbetalning av felaktigt erhållet statsbidrag med erinran om betalning inom tre veckor. Äldrenämnden beslutar också att, för det fall betalning inte erläggs inom angiven tid, inge stämningsansökan till domstol.
2. Äldrenämnden ger kommunjurist Fanny Lyppert Skägg, eller den person som denne sätter i sitt ställe, i uppdrag att inge stämningsansökan till domstol, om betalning inte sker enligt punkt 1, och fortsatt företräda Nacka kommun i domstolsförhandlingen.
3. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Lindalens Omsorg AB (nedan Lindalens) är anordnare i Nacka kommuns kundval för hemtjänst, ledsugning och avlösning. Lindalens fick liksom de andra anordnarna inom vård och omsorg möjlighet att genom Nacka kommun ansöka om statsbidrag för merkostnader som bolaget drabbades av med anledning av pandemin. Lindalens ansökte om och fick bidrag utbetalt i olika omgångar. Det visade sig i efterhand att delar av de merkostnader som Lindalens hade ansökt om ersättning för och fått utbetalt inte uppfyllde villkoren som gällde för att få bidrag. Socialstyrelsen, som för regeringens räkning hanterade aktuellt statsbidrag, beslutade därmed att ett belopp om 824 055 kr skulle återbetalas. Nacka kommun betalade tillbaka det felaktigt utbetalda beloppet till Socialstyrelsen och återkrävde därefter motsvarande ersättning från Lindalens. Lindalens har motsatt sig betalning av Nacka kommuns återbetalningskrav. Som en sista utväg för att hitta en lösning på uppkommen tvist, utan att behöva vända sig till domstol, föreslås att ett utkast till stämningsansökan, bilaga 1 till denna tjänsteskrivelse, skickas till Lindalens med ett meddelande om att stämningsansökan kommer att inges till domstol om betalning inte sker inom tre veckor från den dag Lindalens fick del av

stämningsansökan. Om betalning inte sker inom angiven tid föreslås att stämningsansökan ges in till domstol för att driva in Nacka kommuns fordran.

Ärendet

Lindalens är sedan oktober 2019, i enlighet med mellan Nacka kommun och Lindalens ingånget avtal en anordnare i Nacka kommuns kundvalssystem för hemtjänst, ledsagning och avlösning.

Med anledning av de merkostnader som drabbade verksamheter inom hälso- och sjukvård respektive socialtjänst till följd av covid-19 införde regeringen under 2020 en förordning för att lindra de ekonomiska effekter av pandemin som uppkommit inom aktuella verksamheter (Förordning (2020:193) om statsbidrag till regioner och kommuner för att ekonomiskt stödja verksamheter inom hälso- och sjukvård respektive socialtjänst till följd av sjukdomen covid-19 (nedan Förordningen)). Enligt Förordningen kan statsbidrag även lämnas till kommuner för merkostnader då skötseln av aktuell verksamhet överlämnats till en privat anordnare. Det är Socialstyrelsen som, på uppdrag av regeringen, har fördelat medel till regioner och kommuner enligt Förordningen.

Mot bakgrund av Förordningen, gav Nacka kommun de privata anordnarna för hemtjänst, bland annat Lindalens, möjlighet att inkomma med ansökan om bidrag utifrån Förordningen för merkostnader med anledning av covid-19. Inför ansökan informerades anordnarna om att Nacka kommun skulle göra en samlad ansökan till Socialstyrelsen men att det sedan var Socialstyrelsen som gjorde en bedömning av ansökan och fattade beslut om hur mycket statsbidrag som skulle betalas ut. Först när Nacka kommun hade fått del av bidrag från Socialstyrelsen kunde bidrag betalas ut till de privata anordnarna. Bidraget till de privata anordnarna var således avhängigt Socialstyrelsens bedömning och beslut och Nacka kommuns hantering var som en form av ”mellanhand”. Anordnarna fick också information om förutsättningarna för statsbidrag och på vilka grunder bidrag kunde utgå. Det framgick också av informationen inför ansökan att den som ansökte och fick bidrag på felaktiga grunder var återbetalningsskyldig samt att samtliga merkostnader skulle kunna styrkas med utdrag från anordnas redovisning vid en eventuell kontroll.

Lindalens ansökte om ersättning för merkostnader i flera omgångar. Efter att Lindalens hade ansökt om ersättning i omgång två, och fått ersättning utbetald, visade det sig att delar av de merkostnader som redovisats och utbetalats rätteligen inte var ersättningsgilla enligt de villkor som gällde för att få ersättning. Eftersom dessa merkostnader inte var ersättningsgilla beslutade Socialstyrelsen att ett belopp om 824 085 kr, motsvarande den felaktigt utbetalda ersättningen, skulle återbetalas, varefter Nacka kommun återkrävde motsvarande belopp från Lindalens.

Lindalens motsatte sig Nacka kommuns återbetalningskrav och överklagade beslutet att återkräva ersättningen till förvaltningsrätten. Förvaltningsrätten bedömde att det endast

kunde bli fråga om en laglighetsprövning av beslutet men att överklagan skulle avvisas, det vill säga inte tas upp till prövning, eftersom Lindalens inte är medlem i Nacka kommun och därmed inte har möjlighet att få lagligheten av beslutet prövat. Lindalens har efter förvaltningsrättens beslut dock fortsatt motsatt sig betalning av kravet.

Nacka kommun har återbetalat beloppet om 824 085 kr till Socialstyrelsen och ligger därmed ute med detta belopp. Trots upprepade uppmaningar om betalning har Lindalens motsatt sig Nacka kommuns återbetalningskrav och som en sista utväg för att hitta en lösning på uppkommen tvist, utan att behöva vända sig till domstol, föreslås att utkast till stämningsansökan, bilaga 1, skickas till Lindalens med meddelande om att stämningsansökan kommer att ges in till domstol om betalning inte sker inom tre veckor från den dag Lindalens fick del av stämningsansökan. Om betalning inte sker inom angiven tid föreslås att stämningsansökan ges in till domstol för att driva in Nacka kommuns fordran.

Ekonomiska konsekvenser

Nacka kommun har återbetalat ett belopp om 824 085 kr till Socialstyrelsen på grund av felaktigt utbetalt statsbidrag till Lindalens och har därefter fakturerat Lindalens detta belopp. Om Lindalens inte betalar kravet innebär det en förlust för Nacka kommun om 824 085 kr. Därtill löper dröjsmålsränta på fakturerat belopp från den 28 november 2021. En domstolsförhandling för att försöka driva in fordran innebär dock även vissa ekonomiska risker. För det fall Nacka kommun inte får framgång i domstol riskerar Nacka kommun att behöva betala Lindalens rättegångskostnader för förhandlingen. Förlusten kan därmed bli större än de 824 085 kr som Nacka kommun nu ligger ute med.

Konsekvenser för barn

Beslutet innebär inte några konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 5 december 2023

Bilaga 1 Utkast till stämningsansökan

Karin Kollberg
Social- och äldredirektör
Äldreheten

Fanny Lyppert Skägg
Kommunjurist
Juridik- och kanslistaben